

آموزش به بیمار

سندرم آسپیراسیون مکونیوم

تهیه کننده: سحر کشاورز رابط
آموزش بخش NICU
تائید کننده مطالب: دکتر یوسفی
متخصص اطفال

جهت پاسخگویی به سوالات مربوط به این بیماری با شماره تلفن

زیر تماس حاصل فرمایید

تلفن: 35225120 الی 28

واحد آموزش سلامت

جهت اطلاعات تکمیلی به سایت ذیل مراجعه نمایید: نمایند:

Vlayathose.semums.ac.ir

منابع: کوریکولوم اصلی پرستاری مراقبت ویژه نوزادان

ترجمه: دکتر ملیحه کدیور و همکاران

سال نشر 1394

پیش آگهی نوزادان با مکونیوم آسپیراسیون خفیف اغلب عالی است مگر اینکه عوارض نظیر افزایش فشار ریه یا کمبود اکسیژن شدید در طول بیماری به وجود آمده باشد.

در موارد شدید عوارض عصبی رایج هستند با وجود حمایت های فراوان مرگ ممکن است اتفاق افتد.

تمامی جنین ها وقتی کاملا بالغ و رسیده می شوند میتوانند مدفوع کنند و این روند بویژه در جنین هایی که از تاریخ زایمان طبیعی شان گذشته است در حالی که هنوز دردهای زایمانی شروع نشده رخ می دهد وقتی به طور طبیعی جنین مدفوع می کند معمولا خطری جنین را تهدید نمیکند و فقط نیاز به زایمان هر چه سریعتر به صورت طبیعی یا سزارین دارد

اما در مواردی که جنین به این دلیل مدفوع میکند که تحت استرس ناشی از کمبود اکسیژن است مدفوع کردن جنین علامت در خطر بودن جنین است و باید به سرعت باری سزارین اورژانسی اقدام کرد زیرا همان دلایلی که به مدفوع کردن جنین منجر می شود می تواند به مرگ جنین نیز منجر بشود.

اگر جنین در شکم مادر تحت فشار و زجر قرار بگیرد و خون رسانی به او مختل بشود اولین واکنشش این است که مدفوع میکند. مدفوع کردن دو مورد را نشان میدهد یکی اینکه جنین در یک مدتی تحت فشار بوده و دچار مشکلی شده است و دیگر اینکه وقتی نزدیک تولد جنین می شود او تنفس می کند و ممکن است با تنفسش مدفوع و مایع آمنیوتیک را بلعد و وارد ریه اش بشود در نتیجه ریه تحریک می شود و عفونت پیدا میکند و در وارد حادثه باعث خفگی و مرگ جنین می شود.

مراقبت از نوزاد با بلع مدفوع در رحم مادر قبل یا حین تولد

تعریف: نوزاد با بلع مدفوع در شکم مادر به نوزادی اطلاق می شود که قبل از تولد و یا به هنگام تولد به دلایلی مدفوع خود را که به آن مکونیوم می گویند را خورده و بلعیده باشد.

مکونیوم یا همان مدفوع جنینی در هنگام بارداری در هفته 10-16 بارداری در روده جنین تولید شده و بطور طبیعی تا بدو تولد دفع نمی شود.

مکونیوم اولین مدفوع نوزاد است

وقتی جنین به علت کمبود اکسیژن تحت فشار و استرس است حرکات روده جنین تحریک شده و دریچه مقعد شل می شود و مکونیوم به فضای مایع آمنیون ریخته می شود.

در بارداری جنین در مایع آمنیون داخل رحم شناور است آسپیراسیون مکونیوم وقتی اتفاق می افتد که جنین در داخل رحم یا نوزاد با اولین تنفس پس از تولد مکونیوم و مایع آمنیون را به داخل ریه ها ببرد.

علت:

زمانی که جنین هنگام تولد تحت فشار قرار گیرد آسپیراسیون روی میدهد.

این بیماری در نوزادان رسیده یا دیررس شایع می باشد به ندرت در نوزادان مولد شده زیر 36 هفته مشاهده می شود.

فاکتور های خطر:

دیابت مادری فشارخون مادری زایمان سخت کاهش میزان اکسیژن رسانی به جنین

علایم بالینی / تشخیص

تنفس مشکل

شل بودن نوزاد زمان تولد

تنفس سریع

عدم تنفس

کبود شدن نوزاد

چروک خوردن پوست اطراف زانوها زیر بغل و باسن

بستر ناخن و پوست اغلب به رنگ زرد سبز در آید

قفسه سینه بشکه ای به نظر می رسد.

بارداری که بیش از 40 هفته طول بکشد می تواند منجر به پیری جفت شود جفت ارگانی است که مواد غذایی را در رحم به جنین می رساند وقتی جفت پیر می شود قادر به تامین اکسیژن کافی برای جنین نیست. از طرفی مقدار مایع آمنیوتیک به دلیل دفع مکونیوم کاهش می یابد در نتیجه آسپیراسیون مکونیوم در میان نوزادانی که با زایمان زودرس متولد شده اند کمتر دیده می شود

بارداری اضطراب ها و تنش های خاص خودش را دارد در شرایطی که می دانی فرد دیگری در بطن تو در حال رشد است باید به طور متناوب حواست به درست بودن احوال شو سالم و دندش هم باشد در این مطلب به شما میگوییم که حتی باید مراقب باشید جنین مدفوع خودش را نخورده باشد

نشانه ها

پیش از تولد در بررسی جنین ممکن است کاهش تعداد ضربان قلب آشکار شند در زمان تولد لکه های تیره رنگ در مایع آمنیون دیده می شود و نوزاد ممکن است نمره آپگار پایین داشته باشد

آزمایش های مورد نیاز:

آزمایش خون که اسیدی بودن خون را نشان دهد

عکس قفسه سینه که لکه یا رگه هایی را روی ریه نشان دهد

عوارض

تجمع هوا داخل ریه

عفونت ریه

افزایش فشار ریه

اسیدی شدن خون

کاهش قند خون

کاهش کلسیم

درمان و پیشگیری در اتاق زایمان

در صورتی که جنین تعداد ضربان قلب کمتر از 100 بار در دقیقه را دارد بلافاصله زایمان انجام شود و لوله تنفسی با استفاده از آسپیراتور مخصوص مکونیوم ساکشن شود و دهان و حلق تمیز شود و چریان اکسیژن تجویز شود

مراقبت تنفسی

تهویه کمکی استفاده از دستگاه کمکی تنفسی ونتیلاتور جهت حفظ حجم ریه

درمان با تجویز سورفکتانت تجویز مایع سورفکتانت مصنوعی به داخل ریه های نوزاد که باعث باز نگهداشتن کیسه های هوایی می شود اولین مدفوع سیاه رنگ درون روده های جنین مکونیوم نام دارد و در زایمان دیر هنگام ممکن است جنین مکونیوم را درون مایع آمنیوتیک دفع کند و سپس آن را همراه با مایع به درون ریه های خود فرو برد در این صورت عارضه ای به نام آسپیراسیون مکونیوم رخ میدهد که می تواند موجب بروز مشکلات تنفسی و در برخی موارد آسیب مغزی و در موارد شدید حتی یمتواند مرگبار باشد